

EESTI LENNULIIT!

Kas „jah“ või „ei“ ?

Pilk Maailma!

Kogu maailmas eksisteerivad rahvusvahelised professionaalsed lennundusühingud:

- **IFALPA** - International Federation of Airline Pilots` Association,
- **IFATCA** – International Federation of Air Traffic Controllers` Association,
- **IAOPA** - International Council of Aircraft Owners and Pilot Associations,
- **IATA** - International Air Transport Association,

- **IFATSEA** – International Federation of Air Traffic Safety Electronics Association,
- **FAI** – Federation Aeronautique Internationale,
- **EUROCONTROL** – European Organisation for the Safety of Air Navigation,
- **CANSO** – Civil Air Navigation Services Organisation,
- Jne.

- Mis on nende
peamised
ülesanded ja
funktsioonid?

IFALPA

International Federation of Airline Pilots'
Association

- Moodustatud 1948. aastal Londonis eesmärgiga võtta osa lennunduse arengu planeerimisest ja mõjutada seda professionaalsel tasemel
- IFALPA ja IATA on professionaalsed organisatsioonid, mis pidevalt võtavad osa ka ICAO Navigatsioonikomisjoni tööst

IFATCA

- IFATCA annab välja pressiteateid, lennuohutuse infobülletääne ning **püstitab mitmesuguseid arutlusteemasid rahvusvahelistel lennundusfoorumitel**
- Igas kvartalis annab välja ajakirja “Controller”

IATA

International Air Transport Association

- IATA loodi 1945. aastal Havannas
- Organisatsiooni eesmärgiks on arendada lennuliinidevahelist koostööd ohutute, töökindlate, turvaliste ja ökonoomsete teenuste ülemaailmset pakkumist tarbijale
- IATA -s on ca 230 liiget (regulaarset või mitteregulaarset lennuliini) 126-st riigist

IFATSEA

International Federation of Air Traffic Safety Electronics Association

- Loodud 1972 a. 60 allorganisatsiooni ühendusena ICAO eestvedamisel edendama rahvusvahelise lennuliikluse ohutust, efektiivsust ja regulaarsust ning abistama ATSEP - Air Traffic Safety Electronics Personnel professionaalset arengut, et töötada aeronavigatsioonilise tehnoloogia parendamise alal ATM ja CNS (siia kuulub raadio ja telekommunikatsioon, navigatsioon ja radarid ning meteoroloogilised süsteemid) koostöös pilootide, lennujuhtide ja lennukite käitamisega seotud personaliga, olles üheks lennuohutuse keti lüliks.
- Seetõttu lennuliikluse teenindamise tehnoloogia toetub kolmele põhimõttele:
 - - integrity (**terviklikkus**);
 - - reliability (**usaldatavus**);
 - - availability (**kättesaadavus**).

FAI

Federation Aeronautique International

- Rahvusvaheline organisatsioon loodi 1905.aastal. Eesti oli liige Mudellennundus, purilennundus, paraplaanerid, deltaplaanerid, vigurlend, lennukite iseehitamine ja eksperimentaalsed lennukid, õhupallidega lendamine, langevarjusport, tiiviklennukid, jne
- Meil – „EESTI LENNUSPORDI FÖDERATSIOON“
<http://lennusport.org>
- Esindatud mudellennundus ja kerglennundus:
- *FAI aeromodelling Commission (Priit Leomar, Edvin Penart)*
- *FAI Microlight ja Paramotoring Commission (Paap Kõlar; Ott Maaten)*

CANSO

Civil Air Navigation Services Organisation

- CANSO loodi ülemaailmse lennuliiklusteenust osutavate organisatsioonide arvamuste väljaütleja ja huve kaitsva organisatsioonina.
- CANSO liikmelisus haarab enda alla üle 85% maailma lennuliikluse struktuuridest ja läbi oma töögruppide jagavad liikmed infot ning arendavad tegevuspõhimõtteid lõppeesmärgil - täiustada navigeerimist nii õhus kui ka maapeal.
- CANSO esindab oma liikmete vaateid enamuse regulaatorite ja tootjate foorumitel, k.a. ka ICAOs – omades ametlikku vaateleja staatust.

EUROCONTROL

European Organisation for the Safety of Air

Navigation

- EUROCONTROL loodi 1960 aastal riikidevahelise tsiviil - militaar organisatsioonina, millesse on koondunud ülitähtis varamu lennuliikluse juhtimise täiuslikkusest, olles juhtiv ja toetav organisatsioon ATM parandamisel üle Euroopa.
- EUROCONTROL is an intergovernmental organisation with 39 Member States. The European Community signed an Accession Protocol in 2002. Member States include all of the EU States, with the exception of Estonia.

Meie lennundusstruktuuride ja organisatsioonide ajalooline taust

- Õhuasjanduse arenguks Eesti Vabariigis ennesõja aegse „Õhusõiduseaduse“ alusel loodi teedeministeeriumi juures Lennuasjanduse komitee.
 - (Seadustekogu Nr. 9. ÕHUSÕIDUSEADUS. RT 1936, 57, 499.)
 - *10. peatükk.*
- ***Lennuasjanduse komitee.***
- ***§ 66. Nõuandvaks organiks õhusõidu korraldamise alal asutatakse Teedeministri juures lennuasjanduse arendamise komitee, kelle ülesandeks on põhimõtteliste küsimuste arutamine eralennuasjanduse korraldamise alal.***

- *§ 67. Lennuasjanduse komitee koosseisu kuuluvad:*
 - *1) Teedeministri abi, kes on ühtlasi komitee esimees;*
 - *2) Õhusõiduosakonna direktor — komitee abiesimees;*
 - *3) Sõjaministeeriumi esindaja;*
 - *4) Siseministeeriumi esindaja;*
 - *5) Majandusministeeriumi esindaja ja*
 - *6) lennuasjanduse alal tegelevate organisatsioonide esindaja.*
-

- Kuid siiski teadaolevalt kuni 1940. aastani Eesti lennunduses sellist üldist vabatahtlikku katuseorganisatsiooni nagu lennuliit või lennundusliit ei eksisteerinud.
- Kuid olid nn „Õhuasjanduse Ühingud“:
 - Tallinnas,
 - Rakveres,
 - Viljandis,
 - (jne)
- Igal ühingul oli oma põhikiri;

- Idee luua mingisugune rahvuslik lennunduse katusorganisatsioon tekkis eelmise sajandi 80-ndate aastate lõpus, kui sai selgeks eelseisev ja paratamatu NL lagunemine;
- Ideed - luua rahvuslik lennuliit - toetas tugevasti toleaeagne transpordiminister hr Tiit Vähi;
- Organisatsiooni loomise avakongress toimus 2. juunil 1990 ning sai nimetuse Eesti Lennuliit (ELL). Avakongressil kinnitati põhikiri ja valiti president, asepresident ning juhtstruktuurid;
- Hakati välja andma ajalehte “Oma taevas”, ilmus perioodil 1991 -1993;
- Loodi Eesti Lennuliidu osakonnad, seal hulgas ka välismaal: USAs, Kanadas, Rootsis;

- 1994. aastal toimus Eesti Lennuliidu 2. kongress;
- Sel ajal oli Eesti Lennuliidus juba üle 100 liikme;
- Tänu Eesti Lennuliidu tegevusele sai alguse Nõo keskkooli lennuklassi loomine, hiljem Lennuamet, jne;
- Kahjuks poliitilise tahte nõrkus ning mõningate juhtivpoliitikute ja lennundusfiguuride vale arusaam Lennuliidu osatähtsusest Eesti lennunduses, viisid kriisisituatsioonini Eesti Lennuliidu edasises arengus ning alates aastast 1996 lakkas ELL põhimõtteliselt olemast;
- Eesti Lennuliidu esimene ja ainuke president oli (ja on ka kirjas veel senini!) hr **Kõu Lipp** ja asepresident meie keskelt lahkunud **Otto Taur**.

LENNULIIDU TAASTAMISE VAJADUS

Eesti lennundus vajab katusorganisatsiooni, mis:

- -ühendaks kõik rahvuslikud lennundusstruktuurid;
- -taastaks ajaloolised rahvuslikud lennundustraditsioonid;
- -ühendaks kõiki lennundusspetsialistide põlvkondi;
- -kaitseks Eesti lennunduse huve nii siseriiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil;
- -töötaks välja ühtse rahvusliku lennunduspoliitika;
- -koordineeriks Eesti-poolset rahvusvahelist lennunduskoostööd;
- -laiendaks lennunduse osakaalu meie ühiskonnas (lennusport, amatöörlennundus)
- -jne;

Miks?

- Antud momendil on meie „lennundusturg“ lennufirmade vahel enamasti jaotunud - kõik firmad on leidnud oma nišši
- Me tegutseme turumajanduse keskkonnas. Seega tahes-tahtmata tekib kõigi transpordiliikide vahel konkurents.
- Võidab selle konkurentsi see transpordiliik, milles on paremini ja harmoniseeritumalt organiseeritud tegevus kasutades ära transpordiliigi sisemist sünergia

- Antud perioodil läbiviidud „ümarlauad“ ei ole viinud oodatud tulemusteni
- „Ümarlaua“ puudub otsuste tegemise mehhanism ning tema väljund (olgu siis idee, järeldus või ettepanek) ei oma märkimisväärsust ei juriidilist, ega poliitilist jõudu
- „Ümarlaud“ võib olla siiski ainult ideede genereerijaks, aga mitte rohkem!

Millised eelised oleksid siis Lennuliidul (ELL)?

- **1.** „Eesti Lennuliit“ (ELL) on Eesti lennundustöötajate ja lennundushuviliste vabatahtlik demokraatlik ühendus esindamaks ELL liikmeskonna kutsealaseid, majanduslikke ja sotsiaalseid õigusi ning huve“

ELL Põhikiri, 1990

Lahendamist nõudvad probleemid

1. Kas on otstarbeks Eesti riigil üleval
pidada kahte riiklikku lennundusstruktuuri?

(küsimus tõstetud üles hr **Mart Laari** poolt)

2. Kuidas parendada ELA vilistlaste tööhõivet?

3. Kuidas arendada Eesti lennusporti,
laiendada ELFi tegevust?

4. Kuidas suurendada koostööd eri
lennundusfirmade vahel?

Jne.

A stylized silhouette of a mountain range in shades of brown and tan, positioned at the bottom of the slide against a blue gradient background.

Tulevik

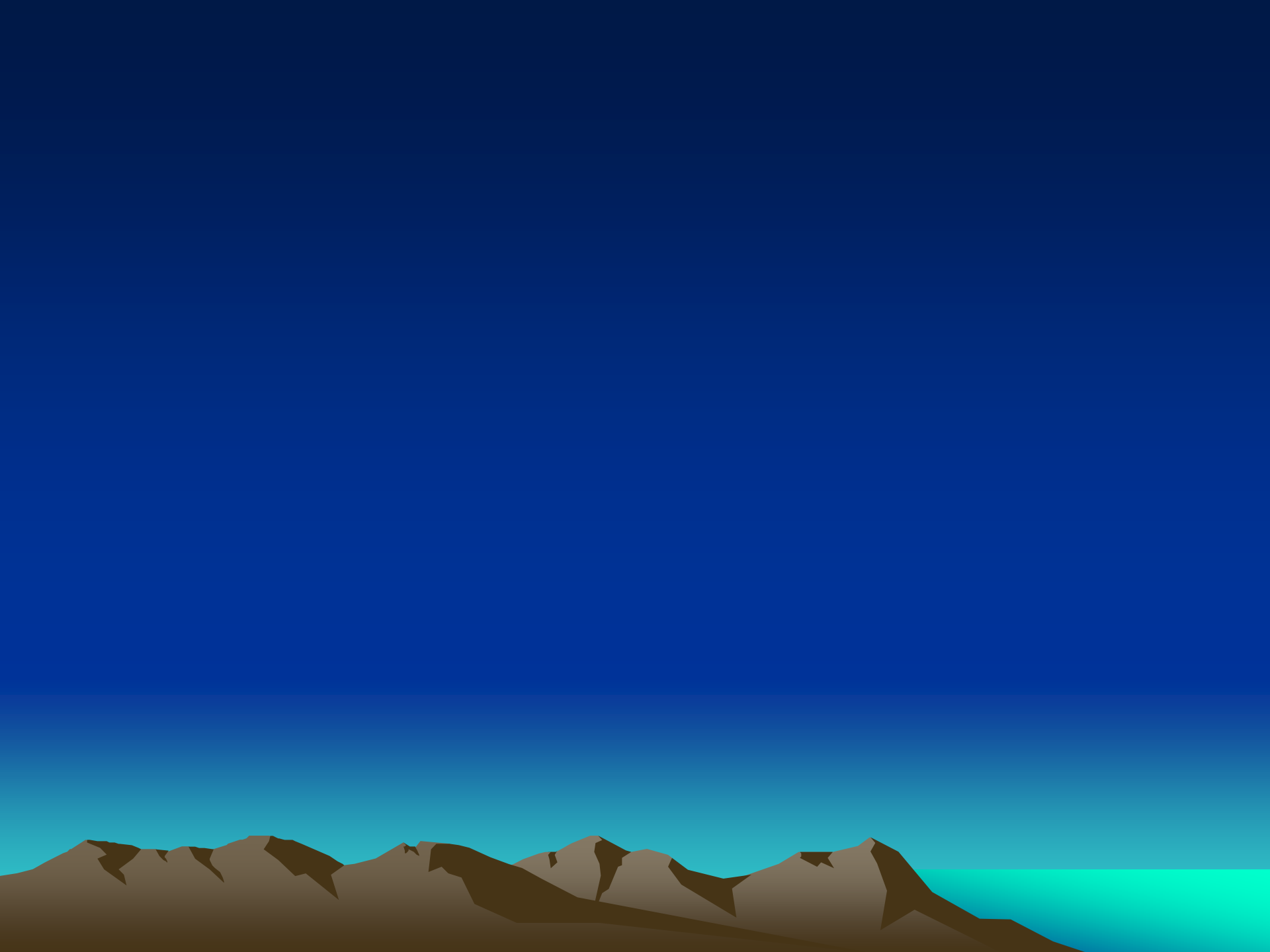
- Eesti Lennuliidu (ELL) tegevuse taastamist on rõhutanud paljud Eesti lennunduse tippfiguurid ning on tekkinud selle taasloomiseks objektiivne vajadus;
- Oli (ja on!) ka arvamusi, et Lennuamet võib asendada ELL-i !?.... Kuid, kas see on õige.?. Lennuametil on hoopis teistsugused funktsioonid!
- Ratsionaalne oleks ELL-i taastamise küsimust arutada siin, nn “Pühajärve lennundusfoorumil” , ning kui leitakse, et selline organisatsioon on vajalik, siis luua ELL taastamistoimkond.

- Täna tähelepanu eest!

- Küsimused?
- Kaasesinemised?
- Mõtteavaldused?

- **2.** Kuna ELL tegutseb Eesti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud põhikirja alusel, siis tema otsused omavad tähenduslikku - nii poliitilist kui ka juriidilist jõudu
- **3.** ELL esindaja võib osaleda kõigil Valitsuse istungitel, mille päevakorras on lennundust puudutavad küsimused ning osaleda samadel tingimustel ka Riigikogu komisjonide töös
- **4.** Kuna ELL saab olema oma häälekandja (ajaleht, infobülletään või veebileht), siis selle tegevus saab mõjutada ka üldist ühiskondlik-poliitilist arvamust

Ajalooline taust 2

- 10. peatükk.
- **Lennuasjanduse komitee.**
- **§ 66.** Nõuandvaks organiks õhusõidu korraldamise alal asutatakse Teedeministri juures lennuasjanduse arendamise komitee, kelle ülesandeks on põhimõtteliste küsimuste arutamine eralennuasjanduse korraldamise alal.
- **§ 67.** Lennuasjanduse komitee koosseisu kuuluvad:
 - 1) Teedeministri abi, kes on ühtlasi komitee esimees;
 - 2) Õhusõiduosakonna direktor — komitee abiesimees;
 - 3) Sõjaministeeriumi esindaja;
 - 4) Siseministeeriumi esindaja;
 - 5) Majandusministeeriumi esindaja ja
 - 6) lennuasjanduse alal tegelevate organisatsioonide esindaja.

Ajalooline taust 3

- Riigiasutiste esindajad määrab Vabariigi Valitsus vastava ministri ettepanekul.
- Lennuasjanduse alal tegelevate organisatsioonide esindaja määrab Teedeminister nende organisatsioonide poolt kokkuleppel esitatud 2 kandidaadi hulgast. Kokkuleppe mittesaavutamisel määrab nende organisatsioonide esindaja Teedeminister.
- Komitee esimehel on õigus kutsuda asjatundjaid komitee koosolekule.
- (RT 1937, 15, 116 III; 1938, 37, 332 VII.)
- **§ 68.** Komitee võib moodustada oma liikmete hulgast kui ka väljastpoolt erikomisjone komiteele üksikute küsimuste ettevalmistamiseks.

Ajalooline taust 4

- § 69. Lennuasjanduse komitee kutsub kokku esimees tarviduse järgi. Komitee on otsusevõimeline, kui on koos vähemalt $\frac{1}{2}$ liikmeist, nende seas esimees või asetäitja.
- Komitee otsused tehakse koosolijate lihthälteenamusega.
- Hälte poolnemisel otsustab juhataja hää.
- § 70. Lennuasjanduse komitees läbivaadatud küsimused kannab Teedeminister ette Vabariigi Valitsusele, tehes vajaduse korral konkreetseid ettepanekuid nende lahendamiseks ja elluviimiseks.

